

Política catalana

COMENTARI POLITIC

Comparant el panorama polític del catalanisme d'abans de la vergonyant dictadura Primo-Anido, S. A., amb l'actual, hom comença a tenir esperances de que el plantejament del plet català s'ha enfocant encertadament.

Sortosament hem arribat a un moment en que sembla que aquell catalanisme sentimental i pairalista que va tenir la seva plasmació ideal en els «Pomells de Joven-tut», ja no és tan fàcil que rebroti (compte amb «Palestra»!) amb el seu radicalisme verbal i covard, la tàctica del qual era cridar visques i moris i cantar els Segadors, mirant, però, sempre pel cantó que es podria escapar més aviat, quan vinguessin les garrotades. Aquest sistema era considerat, uns quants anys enrera, el més indicat per treballar per l'alliberament de la Pàtria opresa. Fou per aquest motiu que els bons pairalists, que durant la primera dictadura es tancaren a casa seva, i no es volgueren comprometre, titllaren de desequilibrats els únics que amb tot l'entusiasme i amb l'esperit de sacrifici necessari, continuaren treballant clandestinament pels ideals volguts i noblement sentits, els esforços dels quals culminaren a Prats de Molló, on uns centenars de catalans a les ordres del venerable Avi, rehabilitaren el nom de Catalunya davant tot el món. Ara bé, hi ha hagut partits catalanistes que han intentat treure importància a l'actuació d'En Macià i els altres exiliats, i fins han tingut la gosadia de dir que desconeixien el programa d'aquest home, ja vell per l'edat, però amb l'empenta i varonil decisió d'un jove, i procurant amb això desorientar la massa important que segueix amb tota la confiança l'orientació donada per Macià, l'actuació del qual ha de merèixer, si més no, el respecte de tots els catalans.

Fins ara la majoria dels obrers havien restat al marge de les lluites nacionalitàries degut als desenganys rebuts per la política seguida pels partits burgesos catalanistes; però avui, gràcies a l'experiència d'aquests set anys d'escarni per la ciutadania i la llibertat, el contacte en les inhumanes presons i en l'exili, les penaltats sofertes, tan corporals i econòmiques com en la dignitat d'homes que no concibeixen l'esclavitud ni individual ni col·lectivament, han fet possible la formació de nuclis obrers, portant el comú denominador de catalanitat; s'ha humanitzat el catalanisme, fent possible la grandiosa campanya de solidaritat per l'alliberament dels presos per delictes polítics i socials i pel retorn dels exiliats. Gràcies a la influència dels partits burgesos que apuntalen el règim (entre ells la Lliga Regionalista Monàrquica), l'amnistia social no ha estat concedida com era de justícia i ha pogut ésser segregat En Macià i retornat a l'exili; cal no defallir i continuar

La situació és més clara que mai

Hi ha molta gent interessada en fer córrer que la situació política d'Espanya és confusa i embolicada de tal manera que no s'en pot treure l'entrellat ni s'albira cap solució per a sortir-se'n amb fortuna.

La caiguda de Primo va ésser un sotrac molt gros que féu trontollar tot l'edifici del qual ell n'era un absurde i grotesc puntal, però aquest perill d'enrunament no fa pas caòtica la situació política del país, sino molt al contrari. El perill ajunta tots els fidels servidors en un sol bloc que s'apressen a reparar els desperfectes, amaldament abans de la catàstrofe haguessin estat uns cordials enemics, turmentats per les enveges i les rancúnies més inconfessables. El perill de que s'estronqui el "grifo" fa que tots llencin el "vaso" per a procurar que l'aigua de les set virtuts segueixi rajant a dolls.

A l'altra banda d'aquest grup, tan disciplinat i tan plè d'abnegació, hi han els partidaris d'un total renovellament que així mateix abans del fet trasbalsador eren dividits en petites fraccions unipersonals, carregades de bizantinismes ineficaços i amb un romàntic desig de revolució que feia somriure benèvolament els rectors de tots els pobles.

Abans, també, de les files adversàries a l'estat de coses tradicional, en sortien els impacients i els murrís que s'acostaven al foc que més escalfa per mor de guanyar unes eleccions; i de les hosts benavengudes s'en destacaven, de tant en tant, però en menor escala, els atrabiliaris i els incontinentes que sentien la pruïja de fer "un acte" cada cinc minuts.

Hi havia, demés, — i aquests sí que augmentaven de debò el confusionisme — els que als dos termes d'un dilema sabien contestar amb un tercer terme màgic, mirall per a caçar atoses i fugida elegant per a tapar defeccions i traïdories.

De tot hi havia en la vinya del Senyor i tothom era el primer a l'hora de sacrificar-se per la pàtria i caçar una acta o una casaca o una simple medalla de regidor. Hi havia tant de tot, que els oportunistes podien fer impunement tota mena de cabrioles sense cridar l'atenció a ningú, perquè el fet era repetit a cada moment amb una perseverància exemplar.

Aquesta era la "clara", la "diáfana" situació política d'abans, que segons qui troba a mancar, pel que es veu, quan tan compungit s'exclama per l'actual estat de la política, tan "confús i embolicat".

Creiem de bona fe l'esperverament d'aquestes persones, actors o espectadors de la comèdia política espanyola dels darrers temps.

Es tan astorador el fet de que a mitja representació hagi sortit a l'escena un personatge inconegut i atabalador, declamant meravellosament el seu paper d'"Opinió Pública", — que no era a l'obra — que compremem i justifiquem la confusió dels altres actors i comparses, avesats a dir el seu paper de memòria. Però creiem sincerament — des de la nostra butaca d'espectadors — que l'obra guanya en claredat i que els personatges se situen en el seu ver lloc, d'ençà que el novell actor ha pres possessió del seu paper d'heroi, que — com hem dit — no era a l'obra.

E. SARROCA

fent sentir la nostra veu fins que reixes i fronteres siguin obertes a tothom.

No podia ésser d'altra manera, ja que uns problemes de llibertat i justícia com les reivindicacions obreres i les de Catalunya, per força s'havien de comprendre i ajudar. Naturalment que els obrers no engruixiran els rengles dels partits burgesos, ja que ells no poden oblidar mai la seva condició de proletaris. Per aquest motiu hom considera molt oportuna l'actuació del Centre Català d'Esquerra que fusionant elements de l'Estat Català i del Socialisme Català, quedarà convertit en un Partit Obrer Catalanista. Cal remarcar que el Partit Polític Obrer i Camperol, com a

fidel seguidor de les doctrines de Marx, no pot restar indiferent davant la lluita del dret dels Pobles a governar-se ells mateixos.

Es per això i l'encertada actuació dels representants dels partits catalanistes a San Sebastián, ajuntant-se amb l'oposició republicana d'Espanya, amb el complet reconeixement de les reivindicacions catalanes, que dèiem al principi d'aquestes ratlles que hom comença a tenir esperances de que el plantejament del Plet Català s'ha enfocant encertadament.

JORDI ROBERT

(De «Opinem», de Sitges.)